

Kanada Magyar Ujság
 Kanada és az angol nyelvű lapok között van a leghosszabb és legérdekesebb magyar lap.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetési ára \$3.00
 Készletűzés ára \$3.60
 Szerkesztő: Madhalek
 és nyomda:
 Winnipeg, Man.
 296 1/2 Main Street

Kanada Magyar Ujság

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Ujság
 is the leading Hungarian newspaper in Canada with the largest circulation in the 4th Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 to foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
 Winnipeg, Man.

EGYESÜLVÉ A KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL

VOL. VI ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. OKTÓBER 26. SZOMBAT

NO. 43. SZÁM

THREE HUNGARIAN FOLKSONGS

WINNIPEG ARTISTS GIVE A VERY FINE CONCERT TO THE DELIGHT OF THE MEMBERS OF THE CLARE STUDIO CLUB

Last Wednesday we heard the first of this seasons concert of the Clare Studio Club, which is undoubtedly the finest of all such organizations in Western Canada and as we hear professional musicians talk about it, we have to presume, that it is one of the finest of its kind. No wonder, as its founder, Miss Eva Clare, most distinguished pianist of Canada, has spent considerable time in studying the subject and is recognized as an expert on music studio club problems and is credited of building up a model studio of her own

As Miss Clare herself is very fond of Hungarian tunes, nobody need be surprised to learn, that Hungarian Rhapsodies were often played at the Clare Studio, and now even gems of Hungarian Folklore were heard there also. Eva Clare knows Hungarians and their arts well, having been overseas several times, giving recitals in the capitals of Europe and — as she told us — she will never forget beautiful Budapest and its people, who gave her such an enthusiastic reception on the occasion of her very much appreciated concert in the Francis Liszt Academy of Music a couple of years ago.

It may be recalled how much Hungarians thought of the playing of Canada's greatest pianist, if we look up the musical pages of contemporary issues of the big Hungarian dailies, which gave — without exception — very good criticisms of Miss Clare's recital in Budapest.

So it was really a great treat for us Hungarians, that in Miss Clare's home, before the elite of Winnipeg's musical society, real Hungarian Folk Songs were heard. And it certainly was a special delight to hear Mrs. Carrie Mahalek, celebrated soprano in singing such popular Hungarian airs, as "Csak egy szép lány van a világon" (There is on earth but one true precious pearl) "Nézze csak a szemembe" (Look into my eyes, come near) and the ever charming, melancholic "Lehullott a rezző nyárfa" (Autumn leaves) — which brought the audience to a roaring applause. Strange it may sound, but not even the finest English Folk Songs, nor even Strauss's powerful "Cecily" — filled with operatic emotions — made such a deep impression on those present, as the above three Hungarian Folk Songs which were interpreted beautifully by Mrs. Carrie Mahalek in their original language.

be for anyone who is not Hungarian by birth, this being quite natural, as Mr. Mahalek, foremost cellist of the Prairie's Capital, is a Canadian Hungarian himself.

Lulu Putnik — who is well known in Winnipeg, accompanied Mrs. Mahalek — with real sympathy.

Between the 2nd and 3rd groups Mrs. Arthur Henderson, president of the Clare Studio Club, performed two numbers by Debussy with rare artistry. Her beautiful tone and her mastery of the delicate nuance in "Garden in the Rain" was a great joy.

ÖTVEN ÉVES AZ IZZÓLÁMPA

Ez év október 21.-én volt kezdetre ötven esztendeje, hogy Thomas Alva Edison, korunk egyik legnagyobb technikai lángelméje a világnak adta a villamos körtét, mellyel akkor már többben is kísérleteztek, azonban gyakorlati szempontból kevés eredménnyel. Bár az angolok Joseph Swan, a németek Heinrich Göbel, sőt az amerikaiak egy része is más amerikai tudósokat illetnek az izzólámpa feltalálásával, Henry Ford kezdeményezésére mégis nagy ünnepekké fogadják különösen az Egyesült Államok területén az emlékezni az első forgalomba hozott villanykörte ötven esztendősi jubileumáról, sőt egyes kanadai városok is megragadták az alkalmat, hogy Edison tiszteletére kivilágításokat rendezzenek.

Ujra terjed a hód Nyugaton

Saskatchewan tartomány Eastend községe közelében ismét felütötte fejét Kanada jellegzetes prémessvájja a hód, sőt aránylag rövid idő alatt tetemes veszteséget is okozott az erdőtulajdonosoknak. A hód ugyanis a fakereggel táplálkozik, aminek az a következménye, hogy a hód által megrágott fák legtöbbször kiszárad. Miután a hódot sem lőni, sem pedig csapdával fogni nem szabad a kanadai törvények értelmében, a farmerok eleinte kátránnyal vonták be a fák törzsét, majd amikor ez sem használt, sűrű drót-sövénnyel vették körül a hódok tanúját.

83 millióval csökkent Kanada adóssága

A szeptember 30.-án lezárt hivatalos pénzügyi kimutatások alapján közzétették az az öröndetes hírt, hogy Kanada adóssága az utolsó 12 hónap folyamán kerekén 83 millióval csökkent. 1928 szeptember végén ugyanis \$2,223,247,000 azaz kétmilliárd 223 millió és 347 ezer dollár volt Kanada állam adóssága, míg idén ez az összeg \$2,140,241,000-re csökkent. Ugyanekkor az államkincstár ez év szeptember havi adóbevétele \$36,403,000 volt a tavaly szeptemberi \$33,053,000-el szemben. A kiadás viszont ugyanebben a hónapban \$25,801,000 volt, míg tavaly szeptemberben \$24,820,000.

A KANADAI MAGYAR NŐKHÖZ!

Kedves Nőtestvéreink! Mi, a winniepei Magyar Nőszövetség, hozzátok intézzük üdvözlésünket, kik szétszórtan élték Kanada városokban vagy mezse prérijain. Mindnyájan bármely hivatást töltötök is be, bármilyen munkával is foglalkoztatotok, az életünk minden pillanatában megvan a mi örök végzetnélfogva a magyar nemzet kötelessége tartoztok, legyenek bár ez új fiatal, szép ország szülőltői vagy polgárai is. Ti, akik inteligenciátokkal felfogjátok és szívetekkel érzitek a magyar földhöz — egy nemzet kötelességéből való tartozás egyszerű, főmellő érte, Ti, akik nevesek és jellemesek vagytok és nem tagadjátok meg véreteket, számunkra, hanem büszkének plántáljátok tovább fajokot nagy szerű, kiváló tulajdonságait, hogy bárhol is megtaláljuk azokat megismerhetők legyenek, mint egy nagyrahívott büszke fajjal nem korcsosodott utódai; ... Ti hozzátok szólnak és hisztek, hogy hangunk, szavunk elér szíveteink.

A Winnipegben 1928 januárban megalakult Magyar Nőszövetség, melybe azelőtt beolvadtak az eddigi régebbi női szervezetek, szövetségek a melynek immár Nyugatkanadában vidéki tagjai és szervezetei is vannak, melyek a Külföldi Magyarok Világkongresszusán Kanadát képviselték, mely a revizió gondolatában szeszkesztést létesített a Pro Hungaria Nők Világösszetevésével, — ez a Winnipegi Magyar Nőszövetség testvérrel szólt a Kanada bármely részén élő egyes nőkhöz, valamint régen fennálló szervezetekhez, hogy belépésre illetve együttműködésre szólnon fel mindenkivel.

Főleírásuk elkerülése végett, már itt kell megemlíteni, hogy nem vezető szerepet akarunk, csak testvéreket.

Teljes a felfordulás a cseheknél

MASARYK ELNÖK ELLEN MEGINDULT BENESEK AKNAMUNKAJA, MERT A TRIANONI BEKE REVIZIÓJÁT FELTETLENEN SZÜKSÉGESNEK TARTJA A BEKE SZEMPONTJABÓL — MÁR NYOLC ÉVVEL EZELETT BELATTAK A CSEHEK, HOGY TÖBB MAGYAR TERÜLETET FALTAK FEL GYÖZELMI MAMORUKBAN, MINT AMENNYIT MEGTUDTAK EMESZTENI

A három kisantant állam közül legbiztosabb felkészültséggel és legnagyobb külföldi propagandával ellátott dolgozó csehek is beadták a jelek szerint a kulcsot, miután Rumániában már régóta a teljes zűllés, a gazdasági válság pedig a katonai diktatúra teszi szinte tarthatatlanná az a magy is bizonyult helyzetet. Ezek után még az eddig agyonédelgetett csehekről is be kellett látnia még a nagyvilág birodalom álmat melengedő szekerétől a közéleti közvéleménynek is, hogy Magyarország nem csak politikai, hanem egyúttal földrajzi és gazdasági egység is, amelyet szétválasztani lehetetlen.

A közelmúltban a nagyszerű magyar diplomácia az egész világ előtt nevétségessé tette a csehek rugkapálódzásait a hidanéméleti kémmkedéssel kapcsolatban és legutóbb az egész világ sajtóját élénken foglalkoztatta a cseh szlovák egyetemes tanár „hazaárusítás” pere, melynek folyamán újabb bizonyosságok, hogy a csehek csupán jó fejtésének tartják Felsőmagyarországot s hogy a tótoknak eszik ágáiban sincs semmiféle önkormányzatot biztosítanak.

Legujabban még ennél is nagyobb cseh politikai botrány foglalkoztatja a világsajtót.

Masaryk elnök ugyanis Rajniss Ferenc felsőmagyarországi hírlapíró előtt a múlt héten kijelentette, hogy a revizió Csehország életképességének éppen olyan elsőrangú feltétele, mint Magyarországé!

Ezzel kapcsolatosan a magyarországi sajtó részletes leleplezéseket közl a közről a tárgyalásokról, amelyek 1921-ben folytak Benes cseh külügyminiszter és Telesi Pál akkori magyar miniszterelnök között. A tárgyalások osztrák területen folytak még pedig

KINÁBAN EMBEREKET EVETT AZ ÉHEZŐ LAKOSSÁG

Az éhségsszenvedte kínai tartományok nemzetközi segélybizottsága Simpson amerikai misztionárius jelentését közli, aki most tért vissza az éhségtől legjobban sújtott két kínai tartományból, Sanziból és Kansuból. A jelentés szerint Kansu tartományban már négy év óta csepp eső sem esett. A lakosság, táplálék híján, kannoibalizmusra vetemedett és egész városok pusztulnak el az emberéves miatt. Antingi kansui város lakossága négy év alatt 60,000-ról 3000-re csökkent.

A nagy nyomort súlyosbítja az is, hogy Feng tábornok csapata minden fellegelő élelmiszeret elrekkiráltak, a lakosság számára semmi sem marad. Az idelel termést teljesen lefogalatt a katonaság. Simpson véleménye szerint az éhségsújtotta lakosságok most már csak repülőgépekkel lehet segíteni. Ha nem küldenek rövid időn belül repülőgépeken élelmiszert a két tartományba, ugy Sanzi és Kansu teljesen elnéptelenedik.

MIUTAN A

HERCZEG FERENC: „A HÉT SVÁB”

című regényének közlését. Míg Palásthy szibbamarkoló egyszerűséggel papírra vetett írással a török által legizott magyarság életéről adott megrendítő képet, addig az élő magyar írók legnagyobbika, HERCZEG FERENC a 48-as szabadságharc magyarországi nemzeti hőseinek állít örök időkre szóló emléket.

„A HÉT SVÁB”

erdekesnél érdekesebb lapjain.

Felhívjuk előre is olvasóink figyelmét HERCZEG FERENC ezen mesterművére és egyúttal hozzáuk regénykedvelő barátaink tudomására azt is, hogy amint „A FÉLHOLDAS ARCÚ RAB-TÓTH FAMILIA” ugy „A HÉT SVÁB” hozzáunk kivágya beküldött lapjait minden előzetünknek teljesen díjmentesen kiadásos békötjük.

LEGUJABB HIREK

A FELROBBANT GAZOLINOSHORDÓ DARABOKRA SZAGGATTA Arany József ujanadás magyart és súlyosan megsebesítette Tóth Imre a saskatchewanai St. Brieux mellett gazdálkodó honfitársunkat, aki most a mélforti kórházban vivja harcát a halállal — írja Demeter Mihály tudósító. A szerencsétlenséget az Óházából alig két hete érkezett Arany József vigyázatlansága idézte elő, miután a gazolin hordó közelében cselezte. A szörnyű véget ért 17 éves fiatalembert múlt pénteken helyezték általános részvét mellett örök nyugalomra.

ZEPPPELIN ŐRÁS LEGHAJÓ BUDAPEST FELETT repült el múlt csütörtökön. A magyar főváros népe őriási ünneplésben részesítette a nagy német léghajót, mely középeurópai utján Budapest után Prága felé repült.

LEGKÖZELEBBI SZÁMUNKTÓL KEZDVE egy nappal később adjuk postára a Kanadai Magyar Ujságot, miután tapasztalatunk szerint közvetlenül az eddigi lapzárta után érkezett be szerkesztőségünkbe a legtöbb tudósítás, melyeket nyomdatechnikai okokból legtöbbször le kellett rövidítenünk, sőt nem egy ízben közzétettük egy teljes héttel el kellett halasztanunk. Reméljük, hogy lapunk barátai méltányolni fogják törekvésünket és minél több tudósítással fogják érdekesebbé tenni a Kanadai Magyar Ujságot.

NEM ADJA OLCsÓBBAN A POOL A BUZÁT, annak ellenére, hogy Kanadának máris rengeteg kára van a világsaját helyzettől kifolyólag előállított forgalmi fennakadásból. A pool vezetősége részletesen kifejtette, hogy bár teljesen méltányolja egyes érdekeltségek nehéz körülményeit, elsősorban a termelők érdekeit kell figyelembe venni.

MEGHALT CLEMENCEAU, Franciaország tigrise, aki mint háboru előtti és háboru miniszterelnök, hideg következetességgel vitte keresztül né metellenes terveit és uszította a félvilágot Magyarország ellen is. A 86 esztendő diplomata halála remélhetőleg pontot tesz Európa gyűlöltöt szított politikájára és a béke utját fogja egyengetni.

ISMÉT FELLAZADTAK AZ ARAB TÖRZSEK az északafrikai francia gyarmatokon és már több napja áll a legelkeseredettebb harc a felkelők csapatai és az idegen légió között, melyben tudvalevőleg sok megszállott területéről kiűldözött honfitársunk is esnylődik.